

EGODNJA DANICA.

Katolski cerkveni list.

№ 30.

V četertik 24. mal. serpana.

1851.

Molitev de bi se vsi v Eno sv. vero zedinili.

Na Angleškim in Nemškim ljudstva tolikanj bolj spoznavajo, kako potrebno je, se že enkrat v veri zediniti, kolikor veči in žalostniši sad verno razterganje obroduje, in kolikor bolj zmotenci sami občutijo, de jim njih vera miru ne da, in ne more dati, če ga tudi še toliko išejo. Torej so umniši in bolj razsvitljeni začeli z vso prizadevnostjo misliti in se poganjati, različne ljudstva v Edinost svete vere spravljati. Med temi gorečimi možmi je zlasti Oče Ignaci Spencer, brat nekdanjiga ministra lorda Althorp-a, zdaj namestni sprednik pasionistov (mniškiga reda) na Angleškim, kateri je bil popred anglikansk duhovnik (fajmošter) in se je potlej h katoliški veri spreobrnil. Njegovo posebno orožje v ta namen je molitev, k kateri on vse tiste vabi, kateri v Boga verujejo, naj bi molili in Očeta luči prosili, de bi vse zmotene razsvetlil ter jih perpeljal v edinost vere. — Katoličanam pravi: „Ker imajo katoličani prepričanje, de se le samo v njih Cerkvi edinost v resnici zamore doseči, torej so prošni, de naj slehern vsak dan k vsigamogočnemu Bogu po Jezusu Kristusu moli, naj bi vse naše od nas ločene brate k občini katoliške Cerkve milostno zavernil. Ob enim naj vsaki visoko blaženo Mater Božjo in druge svetnike v pomoč kliče, de naj bodo k dosegu tega namena nasi sredniki per Bogu, in noben trud naj mu ne bo pretezek vse katoličane na celim svetu k ti molitvi za zedinjenje v veri nagibati. In naj tudi slehern svoje lastno serce posvečuje, si prizadeva se v veri dobro začiti in utrditi, de bo z močnim svetim zgledam in s prijaznim podukam obišal božjo milost, katero upa nad svoje zmotene brate z molitvijo perklicati.“

Vsi, kateri ta nasvet poterdijo, so od imenovaniga apostolskiga moža prošni, to reč razglasovati, bodi si v očitnih razglasih in dnevnikih, ali pa v prijaznih pogovorih. In vsim brez razločka se spodobno perporočuje ravno to, kar je zgorej katoličanam rečeno, de naj si slehern prizadeva v vsih kersanskih čednostih bolj popolnoma prihajati,

posebno pa v ponižnosti in v ljubezni, zato, ker ponižnost zadržke k ednosti nar bolj odpravlja, ljubezin pa želje budi, de bi se res zedinili. Katoličanam, ako bi kateri v ti reči svetovanja želel, je perporočeno, vsaki dan, zraven svoje posebno navdajane pobožnosti, oče naš, česena Marija, in čast bōdi Bogu v naznanjeni namen moliti.

To je zares misel razsvitljeniga moža, ker če bo tolika sila ljudi Očeta v nebesih ene reči prosila, On tega zares ne bo mogel gledati, de bi ne uslišal. In kako vesel bo slehern pobožni prosivec, ko bo slišal, de se nemških in anglikanskih protestantov in družih ločencev na trume povračuje v naročje Matere svete cerkve, in se bo spomnil, de je tudi on kej k temu veselju s svojo molitvijo perpomogel!

Kar pa tiče nas Slovence ali Slovane, naj bo nam perporočeno, se pri tih molitvah še posebej svojih kersanskih različnih bratov na jugu in severu namreč nezedinjenih Grekov, spomniti, de bi se tudi oni sprebudili in spoznali, kaj je v njih zveličanje. Nar globokejši v serce nas zaveseli, kadar slišimo, de se je kateri zmed njih k nam povernil, to de, — bodi Bogu potoženo! — le redko je bilo dosihmal to veselje. Temu ravno nasprot se sliši pogosto od silniga terpljenja, kteriga morajo katoličani med Serbljani prenašati. Ravno undan je bilo slišati, de se je papežev poslanec v katoliških zadevah v Beligrad podal. Rimsko-katoliški duhovni pravijo, de se katoličanam na Serbskim še zvoniti ne smé, ko umerjō. Tudi na Ogerskim zbrani škofje so vlado za pomoč prosili, de bi se jim od Serbljanov s silo vzete cerkve povernile. Še veliko bolj žalostne naznanila od stanu katoličanov so se te leta iz Rusovskiga slišale. Upajmo in molimo, molimo in upajmo, de bi nar hujsiga konec bilo: „Kadar sila do verha perkipi, pomoč božja deleč ni.“ —

Ako dočakamo, de se bo na Serbskim in sploh med nezedinjenimi Greki tako veselo obnovljevanje perčelo, kakor je zdaj na Angleškim, in po nekoliko na Nemškim; tedej bomo zamogli z veselimi sercam zagnati sveto pesem: Nunc dimittis, Domine, servum tuum in pace: zdaj,

Gospod, utegneš spustiti svojiga hlapca v miru, ker so vidile moje oči zveličanje mojih bratov. Fiat, fiat!

J.

Varujte se lažljivih prerokov.

V petek 18. t. m. je po pošti iz nemškega Gradea, brez de bi se bil kdo naročil, vsiljeno peršlo nekterim kupcam in drugim mestnjanam v Ljubljani več iztisov krivoverskiga rongeanskiga dnevnika „Urchristenthum“ Nro. 27 in doklada „die Ohrenbeicht“. — Pervi list ima 7 revnih in piškavih ter zmotljivih sostavkov od reje otrok; od mnogih verskih reči, se ve de, ne more pisati, ker skorej vse zaverže. Precej od začetka vse božje razodenje zaverže, ker pravi, de je vsako perpovedovanje od izreje človeka skoz nadčloveške bitja, skoz Boga ali angele, basen.

Drugi list pa ima v sebi prav satansko zabavljanje cez Spoved, in vmes tudi cez stan katoliških duhovnov, in cez sv. rešnje Telo, in se perene z Jezusovimi besedami: „Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obloženi, in jest vas bom poživil. Zakaj moj jarm je sladak in moje breme je lahko.“ (Mat. 11, 28. 30). Tak začetek tega lista bi znal braveca motiti, de je ves zapopadek dobro kersansko tolaživno podučenje; ali to je le ovčje oblačilo, s katerim se Rongeanci priprostim vsiliti isejo, daljna speljava je hud strup, kateri bistevne resnice kersanske vere zasramuje in njene sluzabnike kot farizeje, trinoge in sleparje graja. Grozno ljubeznjivo in sladko govori, de bi v vsih vernih prav veliko sovraštvo do njih duhovnov zbudil, ter jim vero in dušni pokoj poropal, kteriga je sam s svojim odpadam zgubil. Zakaj, je ze taka, de hudobija noče sama nesrečna biti, temuč ce jih več seboj v brezno pogube potegne, veči je njeno satansko veselje.

Brali smo nove c. k. postave v zadevah natisov. Te ukažejo c. k. vradnijam vstaviti in vničiti vse liste, ki sv. Vero (Angriff auf die Religion) napadajo.

Rongeanci v Gradeu pa per vsim tem, tebi nič meni nič, od svojih gerdih napadov cez kat. vero ne jenjajo, s katerimi dobro podučeni ljudem scer nič ne škodjejo, priproste in nevedne pa tolikanj lozej zapeljejo. — Ali morebiti vradnije v Gradeu za to njih početje ne vejo? Upajmo, de bo na Kranjskim drugač: saj so postave zato dane, de bi se spolnovale. Nepošteno in sramotno bi bilo vender, tem potepinam v Avstrii pustiti ljudi zapeljevati, ko so jih celo nemški protestanti večji del popolnoma zavergli in jim zbiraljša prepovedali ker so vidili, de je eden poglavarjev tovaršico in otroke zapustil, ter se na Anglesko podal, drugi drugo pohujšanje storil, in de nobene vere nimajo, temuč de so sami to, česar druge dolže, namreč — farizeji. Treba se je zmotam nasproti postaviti, k temu sleherniga posteniga dolžnost veže, de nas ne bo zadelo očitanje: „Kadar so ljudje spali, je peršel sovražnik in ljulke med pšenico persejal.“ (Mat. 13, 25.).

S.

Kaj spričujejo cerkve?

(Konec.)

Tako so vlani farmani Bohinske Bele stari veliki oltar poderli, in noviga, pa prav lepiga napraviti dali.

Lesen je sicer, pa gospod Janez Vurnik z Radoljce ga je tako lično naredil, de mora slehernimu jako dopasti. Ves je belo marmoriran, kjer je pristojno, pa dobro pozlačen. Podobe ali statue angelov in svetnikov so kar umetno zrezane; tabernakel je zares veličasten, močno pozlačen in v resnici lep. In ako zraven se nizko ceno (veljal je nekaj cez 300 fl.) pomislimo, ne moremo drugači, kakor imenovaniga Radolškiga umetnika očitno pohvaliti, in ga vsim, kateri bi si nove oltarje omisliti ali stare popraviti utegnili, priporočiti. Kar pa podobo (pild), od slavniga g. Langusa malano, vtiče, kdo bi se prederznil kaj grajati? Mi ne; veliko več moremo očitno izreči, de lepšiga dela njegovih rok doslej še nismo vidili. Sv. Marjeta namreč je, kakor de bi živa deklica bila, ki je zmed trume nebeških devic na zemljo priplavala in se zde nazaj v nebesa k svojimu ženinu vračuje. V njenim obličji in celi postavi cvete bela lilia nedolžnosti in devišstva; oči ima gori v blišč sv. križ obrnjene, in je vsa zamaknjena v Najsvetejšiga. Na njenim truplu ni viditi nič meseno poželjviga, nič nečimerniga, ampak je, kakor spremenjeno duhovno, ponebeško. Pod nogami ima peklenško kačo, v levici pa sv. križ. Nad glavo ji deržita dva sprelepa angelčka venec devišta. In ta zala podoba sv. device in marternice sredi beliga oltarja — oh kdo bi mogel še tako merzel, tako poželjv in v ta svet zaljubljen biti, de bi ga sam ta pogled ne ogrel, in v njegovim sercu želje ne obudil, sv. Marjeto posnemati, in posebno naj hujiga sovražnika — grešno poželjvost — pohoditi, ter nedolžno, deviško, ali saj čisto živeti in se vere Kristusove stanovitno deržati!? To so tudi čast. fajmošter z Grada, g. Šimen Pehare, ko je ta novi oltar od visoko čast. g. dekana blagoslovljen bil, v pridigi obilnim poslušavcam gorko priporočili.

Ali kdo je te farmane (550 duš vsih skupej) spodbodel, de so se v tih slabih, za dušo in telo slabih časih vunder volili, toliko stroškov na oltar Gospodov prinesli? „Začetek od glave“ velja tudi tukaj.

Nočemo sicer preklicati, kar smo zgorej rekli, de so namreč — bodi ga Bog zahvaljen! — veči del kmečkih ljudi še dobri kristjanje, pa tega tudi ne moremo tajiti, de je potrebno njih vero vedno oživljati, njih pobožnost rediti, in podpirati, v njihovih sercih spijoči čut lepiga in dobriga buditi, ter cerkveni slad omikovati. To pa so storili za blagor svojih ovčic ves goreč pastir g. fajmošter Matvez Kersmanec, in so tako sebi in svojim farmanam lep spomin postavili. Enako so vlani tudi Begunski farmani z napravo nove lične kapele z oltarjem sv. križa na pokopališu in noviga križeviga pota v farni cerkvi pokazali, de ljubijo lepoto hiše Gospodove in kraj, kjer njih mertvi počivajo. Tudi na Breznici so vlani nov križev pot oskerbeli, v Krajski-Gori se pa ravno dela. — V Kropi so vse oltarje prav čedno prenoviti dali. — V Bohinski Bistrici so si petero novih lepo vbranih zvonov omislili; v zgornih Gorjah pa cerkveni turn z bakram (kufram) pokrili. Na Blejskim jezeru pri D. Marii mislijo nov kamniten veliki oltar napraviti i. t. d. Vse to so Gorenci v naši majhni okolici vlani storili; kar pa se je zadnje leta za čast božjo še zgodilo, ne moremo zdaj pripovedovati. Uprašamo le še: Jeli ni to dobro znamenje, lepo spričevanje pobožnosti, žive vere in ljubezni do Božjiga, zlasti v današnjih dnevih? in ali ni potrebno, ali ni dolžnost tudi za vnanje česenje božje, tudi za lepoto sv. cerkev skerbeti? Je sicer res, de sama vnanja čast Bogu ne dopade, in de cerkve same na sebi nikogar zveličati ne morejo, če bi se tudi blišale od samiga zlata. Prazna je vsa vnanja lepota cerkev, ako Bogu pred vsim drugim v svojim sercu stanovašiša ne pripravimo, kakor nas sv. Pavel dovelj pogosto opominja, in kakor sv. Papež Ksist lepo opomni:

Bogu posvečen tempelj je — čist duh in naj boljši altar — čisto serce. Pa ko za eno skerbimo, ne opustimo družiga. „Dajte Bogu kar je božjiga!“ Bolj ko bomo svoje telo in svojo dušo Bogu v prebivališče prepustili in posvetili, gotovši bomo tudi za vnanjo lepoto zidanih tempeljnov božjih skerbeli in z Davidam klicali: „Gospod jest ljubim lepoto tvoje hiše in kraj, kjer tvoje veličanstvo prebiva.“ Bolj ko se naši zoperniki trudijo, nam edino zveličansko vero vzeti ali popačiti, bolj se tudi mi sv. cerkve oklenimo, in čast božjo poviksujmo. Ne terpimo, de bi naše cerkve nesnažne, černe bile, kakor ogljarske bajte, mašne oblačila stergane in umazane in cerkveno orodje beraško. Proč tudi s prestarimi ničemur več podobnimi oltarji! proč s podobami, ki so bolj oštirskim natakarcam, kakor svetnicam podobne. Ne pozabimo, de cerkve so žive priče, ki spričujejo, kakšni kristjani smo mi. Pa tudi, ko nas že zdavnej več ne bo, čez 100 in 100 let, bodo ostale cerkve našim mlajšim zanesljive priče, kaj in kakšniga duha smo nekde bili. Ne v majhno sramoto so zanemarjene cerkve vsim farmanam, sosebno pa njihovim prvim oskerbnikom. — K.

Pervo sveto obhajilo otrok.

Očitno in spričano je, de je veliko veliko na tem ležeče, kako otroci pervo sveto obhajilo opravijo. Imenitnost tega sv. opravila torej zahteva, de se otroci z vso skerbjo k temu pripravljajo — ne le s pridnim učenjem kersanskiga nauka, ampak zlasti tudi s podbudovanjem k poboljšanju njih napak in pregreškov, de to dolžnost in potrebnost v živo spoznajo, kakor je neka deklica od uka domu pridši rekla: „Mati! to ne bo nič — jez moram vsa druga biti.“ Imenitnost perviga sv. obhajila pa tudi zahteva, de naj se s posebno slovesnostjo in častitljivostjo opravlja, de ta dan otrokam toliko živši v spominu ostane, in de perva prejetev najsvetejšiga Zakramenta njih mlade serca s toliko živšim pobožnim navtišam za njih celo življenje prevzame. Bogoslužni obredi, primerne lepe slovesnosti veliko moč imajo, serce k Bogu povzdigniti in za vse dobro vneti.

Morebiti za marsikoga podučno in podbudljivo biti utegne, zvediti in brati, kako se je v neki fari — ravno v praznik presvetiga Telesa — pervo sv. obhajilo otrok opravilo.

Ko so (v P. na Krajskim) za sv. obhajilo odločeni otroci pred altarjem zbrani in pripravljeni bili, so jih duhovni gospod najpred s sledecimi besedami ogovorili:

„Otročiči! mladi bratci in se-strice moje! minulo je sprševanje — prišel je dan, prišla je ura, ktere ste željno pričakovali, na ktero ste se dolgo pripravljali. Le še nektere minute — in tisti Gospod, od kteriga veste, de je bolnike ozdravljaj, slepim dal, de so vidili — gluhim, de so slišali — mutastim, de so govorili; tisti Gospod, kteri je mladenca v mestu Najm, in Lacarja, in druge mertve zopet v življenje obudil — bo v presvetim rešnjim Telesu tudi k vam prišel, de bo v vaših sercih prebival. Prišel bo k vam, de bi vam pomagal, de bi vaš um razsvetlil, de bote zmiram bolj spoznali, kaj je prav; omečil bo vašo voljo, de bote vse dobro raji in ložeji spolnovali; prišel bo k vam, de bi vam v dušnih in telesnih potrebah pomagal. O srečna, presrečna ura za vas, za vaše starše, pa tudi za celo farno!“

„Otročiči! ali ste pa tudi pripravljeni, Jezusa Kristusa, praviga živiga Boga v svoje serca sprejeti? Lepo se miza in klopi omijejo, vsa hiša se osnaži, če kak imeniten gospod in prijatelj k vam pride, kaj ne? ali ste tudi vi svoje serca Jezusu Kristusu vredno pripravili? ali ste se storjenih grehov čisto spovedali? ali ste

tudi terdno sklenili, zanaprej zmiram raji ubogati, zmiram raji moliti in še pridniši v cerkev hoditi? — Prav! vidim, de ste pripravljeni vse to storiti.“

„Predin pa Jezus Kristus k vam pride, vas moram še nekaj opomniti. Ko ste bili še clo majhni, so vas v cerkev prinesli, in predin vam je Bog pojerbani greh odpustil, in vas po svetim kerstu za svoje otroke in jerbe nebeškiga kraljestva sprejel, so vas mašnik vprašali: Ali se odpoveš hudiču? in vsimu njegovimu djanju? in vsimu njegovimu napuhu? Ker govoriti niste mogli, so botri namesti vas vse to obljubili. Ker pa zdaj govoriti znate, in tudi že pamet imate, vas vprico živiga Boga, vaših staršev, bratov, sester, vprico cele fare vprašam — odgovorite mi očitno: Ali se odpoveste hudiču? (so odgovorili glasno) „Odpovemo se.“ — In vsimu njegovimu djanju? „Odpovemo se.“ — In vsimu njegovimu napuhu? „Odpovemo se.“

„Ker upam de bote vse te svete obljube zvesto spolnovali, vas ne bom dalje mudil. — S hrepenjem in s solznimi očmi gledajo vaši starši in prijatli na vas, angeli in vsi nebeški prebivalci se veselje in željno pričakujejo, de bi vas Jezus Kristus posvetil. Zato poklekните, pokličite Jezusa, in zapojte: „O Jezus moj!“ In otroci so zapeli:

„O Jezus moj!
Pri men' obstoj,
Te čem pod streho vzeti;
Res hišica
Je sirotica,
Pa željna te sprejeti.“
„Gospod! želim
In hrepenim,
De spolniš svete želje:
Posvėti me,
De ljubim te,
Doverši mi veselje!“

Po opravljenim sv. obhajilu so duhovni gospod otroke spet ogovorili — s temi besedami:

„Spolnjene so vaše želje, doverseno je vaše in vaših prijatlov veselje. Jezus, vaš Bog in prijatelj, vas je objel, in v vaših sercih prebiva. Svet je kraj, v kterim smo zdaj zbrani, ker je hiša Božja; pa še svetejši ste zdaj vi — zakaj cerkev je mertev, vi pa ste živ tempelj Jezusa Kristusa.“

„Otročiči! naj živi v vaših mladih sercih božja moč, de bote rastli ne le v starosti, temuč tudi v modrosti in ljubeznjivosti pri Bogu in vsih dobrih ljudeh. Otročiči! Jezus, pravi živi Bog je pri vas, in zato je pri vas, de bi vam pomagal.

Kaj pa ga bote prosili? Če od veselja družiga ne veste prositi, zapojte večkrat čez dan znano pesmico „Srečni solar“ (iz Drobtine I. 1849. str. 188.). Le ponižno prosite:

„Oh! vodi mene Jezus ti,
De pridno se učim;
Oh! prosim te, pomagaj mi,
De sveto tud' živim.“

„Prositate pa tudi za starše, dobrotnike in prijatle, kterim veselja solze v očeh igrajo. Molite tudi za svoje součence in za celo farno. Posebno še molite za terdovratne grešnike. Molite tudi zame, naj mi Bog pomaga, de bom tudi sam vse to v djanju storil, kar bom vas z besedo učil.“

„Predin sklenem moram pa tudi vam odrašenim še nektere besede reči. Tudi vi, ljubi moji! ste pred nekimi leti v serčnim veselju in božjim strahu ali tukej ali pa kje drugej klečali, in pervikrat Jezusa Kristusa v svetim rešnjim Telesu zavžili. To je bil pač vesel, gnade poln dan, Bog sam je bil z vami. Ali pa svete obljube

katere ste Bogu takrat storili, tudi spolnujete? Ali imate še tako otročjo ljubezen in zaupanje do Jezusa Kristusa? Ali živite po naukih in zgledih Jezusa Kristusa? Ali je venec nedolžnosti še nepopačen? Ali ste čisti in Bogu dopadljivi kot takrat? Ali ni nobeniga, nobene tukej, de mora zdihovati:

„Nedolžnost lét poprejšnih me objémi,

Blagóst zgubljena prid nazaj;

Nekdajni sreče up me spet prevzémi,

K' si tukej mi obetal véčen raj!“

„Ce je kdo med vami, kateri bi bil prvo nedolžnost zgubil, ga dans prosim, lepo prosim: „Ne obupa! Zapústi greh, poverni se k Bogu, kateri noče smerti grešnika, temuč de se poboljša in spokori. Ce si pot nedolžnosti zgubil, podaj se na pot pokore; tudi ta pelje k Bogu. Ako to storiš, bo današnji dan tudi zate dan veselja, dan sreče.“

„Očetje! matere! botri! botre! posvečene prejmete dans zopet svoje ljube otročice od katoliške cerkve nazaj. Vi, vi ste od Boga postavljeni, de otroke hudiga varujete in v dobrim uterdujete, od vas jih bo Bog spet posvečene tirjal, kakor vam jih je zročil. Slišali ste, kaj so vprico cele fare obljubili, vaša dolžnost je, jim pomagati, de te svete obljube dopolnijo. Učite jih z besedo, še bolj pa z djanjem, kaj imajo storiti. Skerbite zlasti za njih dušno izrejo. Kaj bi pomagalo, ko bi jim vi tudi tavzente zapustili, ako bi pa njih duše zgubljene bile! Očetje, matere! botri, botre! sklenite dans tudi vi, zanaprej ponizniši živeti in svoje dolžnosti bolj natanko spolnovati: takó bote z ljubimi otročici tudi vi Bogu vnovič pridobljeni, tako bo današnji dan tudi za vas dan veselja in sreče. Amen.“

Otroke, starše in druge pričujoče je do solz ganilo, in vsim prav dopadlo. Bog daj svoj blagodar, de bi tudi vsim v sercu ostalo, in pri otrocih, starših in družih dober sad obrodilo!

Razgled po kersanskim svetu.

Badensko. V Etlingu so Jezuiti imeli obhodnice ali misjon, katere se niso samo za katoličane, ampak tudi za ondanje luterane dobro obnesle. Dva in štirideset jih je h katoliški veri prestopilo. Tudi v Karlsruhe je veliko spreobrnjencov, in med temi tudi iz vojaškega stanu. Ni davno, kar je prestopil en stotnik, dva podpolkovnika (oberstlajtanta) in dva poročnika (lajtenanti) v ondanjši cerkvi, drugi so se vernili zunej p. v Strasburgu v naročje ljubeznjive matere sv. Cerkve. Zdaj je mende pa še sedemdeset oseb perpravljenih, de bodo po opravljenim kersanskim nauku v čoln zveličanja prestopili. Veselo je slišati, de se katoliška vera tako lepo razcvéta, še posebno pa, ker tudi vojaški stan spoznava, de se je treba tudi za nebesa vojskovati — „le silni jih bodo na se potegnili“, — in ne le za svojiga kralja in domovino. Ako pomislimo, kako oestro protestantsko je Karlsruhensko vladarstvo, in kako sovražne sploh so po nemškim semtertje vladarstva in tako imenovana učena derhál, moramo spoznati, de je Bog tudi na Nemece a posebno milostljivim očesam pogledal, kakor na Angleže. Bog daj, de bi se tudi vojaki (soldatje) katoliške vere po katoliških deželah tako zadržali, kakor se katolicanam spodobi. Vest nam ne pusti molčati, de pošten človek ne sme o mraku čez prag stopiti, de bi ne vidil vlačugarskih parov, kateri so častnemu vojaškemu stanu in poštenemu mestu v sramoto, in neprecenljivo škodo, ker se pošteno zadržanje kazi, lepa sramožljivost poginjuje, in ljudstvo v neznanu pregreho potopluje, ktera bo z večnim ognjem strahovana. Ne

smemo rok križem deržati, kadar gori, molčati tudi ne, kjer dolžnost véže govoriti; vsaciga pošteniga človeka, ako bi tudi nejeverniki bil, sveta dolžnost je, se pregrehi z vso močjo zoperstaviti. Malikovavski Rimljani so malikinjo Vesto, ki so jo imeli kakor boginjo čistosti, s toliko pobožnostjo častili, de so mogle popolnoma nedolžne device noč in dan pred njo večin ogeoj varovati in ohraniti; se bomo mar kristjanje, ki vemo, kako prestrašna pregreha je nečistost, manj poganjali za to sveto čednost, kakor slepi malikovavci? Bog nas vari tega tujiga greha! — Une nedolžne device v tempelnu boginje Veste so imeli Rimljanje v toliki časti, de so na njih prošnje k smerti obsojenim perzanasali; bomo mar kristjanje manj skerbeli, de se mladost poštena in nedolžna ohrani, in nedolžna zaslužno spoštovanje žviva, ne pa, de bi se za to še prezirala in zaničevala?

Mnihov, 6. m. serp. — Augsb. Posttg. pravi v dopisu od Dra. Knoblerja med drugim, de je anglikanska cerkev poskusila katoliško tudi na gorenjim Nilu kakor drugod spodriti, desiravno je vse rovanje in zavidenje nespametno, ker je sila afrikanških dežel in narodov, — okoli devetdeset milionov ljudi bi namreč utegnulo biti v znotranji Afriki. Ti nevošljivi, akoravno bi sami nič dobriga ne storili, vender išejo katoliški cerkvi škodovati. Poskušnja pa se jim je pokazila, in blez ne bodo več skušali; ker ni ravno majhna reč v vročini živeti, ki doseže 45 stopinj, se vsimu lahkimu in prijetnimu življenju za vselej odpovedati, življenje samo v nevarnost postaviti, in nar krepkejši sodelavce, kakor O. Ryllo-ta viditi v svojim naročji umreti. Ne vem, de bi Angležu hotlo dotle spustiti, ali svojo zakonsko tovaršico pregovoriti, de bi ga spremila.

Velika naloga naših apostelnov v vročih afrikanških krajih ni druga, kakor kersansko cerkev v Nubii, kjer je nekdan v cvetu bila, vnovič povzdigniti, in svete hrame in samostane, ki se po nekoliko še v razvalinah vidijo, zopet s prebivavci napolniti, z družimi besedami razširjanju muhamedanstva in njegovimu človeškemu sovraštvu v znotranji Afriki meje postaviti, ter une ljudstva scasuma težkiga sužinskiga bremena rešiti. Apostolsko delo ima namen, za zdaj posamezne zamorce zúčiti in z njih pomočjo kersanstvu do njih rojakov pot odpreti. V ta namen so se na Avstrijan-kim društva sklenile, katere bodo zamorske mladencike, ki se prodajajo po dvajset tolarjev, od sužinskih kupecev odkupovali, ter jih v misjonsko napravo pošiljali, de bodo po kersansko odrejeni, in med zamorce razpošiljani. Upajo, de bodo tudi na Parskim to posnemali.

Angleško. Cerkvenoimenski nasvet (Titel-bill) je v govornišu sprejet in od kraljice poterjen. Ta katoliški veri sovražna postava odloči, 1) de so vsi in vsakorsni dopisi od papeža in vsa in vsakorsna z njimi dodeljena oblast, čast, predništvo in imenovanje nepostavni in neveljavni; 2) kdor bi kako tako pismo iz Rima prejel, si ga od ondot pridobil, ali ga kje v združenim kraljestvu razglasil, ali v djanje vvedel, ali ko bi kdo, razun postavne angleške cerkve, imé, napis ali naslov nadškofa, škofa ali dekana od kakiga mesta ali kraja kakorsniga koli si bodi vzel, plača sto šterlingov kazni; 3) de ta postava protestantske škofijske cerkve v škocii ne zadeva. — Ti protestantski možje zmiraj radi od ljubezni, in pravice sladke besede govoré, katolicanam pa v obličji celiga sveta nar večji krivice delajo, in imajo le na jeziku besede: „Kar nimaš rad, de tebi kdo stori, tudi drugimu ne stori ti!“

Ljubljana. Gosp. Florijan Mulej, dozdajni kaplan v Zeleznikah, je bil imenovan za fajmoštra v Hinah.